

1978
K 7/M 45

120000868941

РОДЕН ФЕСТИВАЛ
ПЛАТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ
18 МАРТ - 1 АПРИЛ 1978 Г. РУСЕ - БЪЛГАРИЯ

1948
86

ХVІІІ МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1978 г.

Посветен на 100-годишнината на Освобождението
на България от османско иго

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
НА ФИЛХАРМОНИЯТА ОТ гр. ДЕБРЕЦЕВ
— УНГАРИЯ

Диригент — ЛАСЛО САБО

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868941

25 март — събота Начало — 19,30 часа
Зала — Дом на културата

448054

В. СТОЯНОВ — Симфонична поема
„Кървава песен“

ЛИСТ — Концерт за пиано и оркестър № 2
в ла мажор

Солист — ШАНДОР ФАЛВАЙ

БАХ — Концерт за две цигулки и
оркестър в ре минор
Vivace
Largo ma non tanto
Allegro

Солисти — и. а. ВЛАДИМИР АВРАМОВ
— з. а. БОЯН ЛЕЧЕВ

ДВОРЖАК — Симфония № 9 в ми минор
„Из новия свят“
Adagio. Allegro molto
Largo
Scherzo molto vivace
Allegro con fuoco

Диригентът ЛАСЛО САБО е роден през 1937 г. в гр. Хуст. Завършва дирижиране и композиция в Будапеща. От 1963 год. е диригент към оперите в Дебрецен и Пейч, а от 1971 год. музикален директор на операта в Дебрецен и главен диригент на Дебреценския симфоничен оркестър. Гастролира в ГДР, Полша, Румъния, Югославия, ГФР и др. Лауреат е на художествената награда за 1974 год.

ВЕСЕЛИН СТОЯНОВ (1902 — 1969) е от тази генерация български композитори, които оформиха националния стил на българската музика. Творбите му преди 9. IX. 1944 год., макар и не без чужди влияния, допринасят за развитието на нашата музикантска школа. След 9. IX. 1944 год. се забелязва нов подем в творчеството му, като едновременно с това назрява и стилът на композитора.

Особено ярко се откроява написаната през 1947 год. поема „Кървава песен“ по едноименното произведение на П. Славейков. Тя продължава линията на драматизма от операта „Саламбо“ (писана преди 9. IX. 1944 год.); на значителен идеен заряд и дълбоко емоционални преживявания, вдъхновени от нашето героично минало (Априлското въстание). Без да е сюжетно-конкретен и илюстративен, той създава вълнуваща творба, равна на литературния първоизточник по идеен заряд, емоционален тонус и въздействие на музикалния изразен език. Внушителната идея намира израз в монументална, пределно стройна и ясна сонатна форма, с въстъпление и епилог, при която използваната обратна реприза оформя симетричния профил на тази грандиозна по мащаб и размах композиция.

Концепцията на ФЕРЕНЦ ЛИСТ (1811—1886) за монотематизма (т. е. еднотемност в развитието на произведението) намира ярко приложение и в двата му клавирни концерта, от които вторият в ла мажор е в по-приповдигнат патетично-романтичен дух от първия. Характерната и за двата концерта еднотемност (частите не са диференцирани, а сляти) не нарушава изцяло принципа на драматургичното развитие в рамките на цикъла. Напротив — и в двата концерта отделните епизоди имат характер съответно на първа част — сонатна форма, лиричен епизод, скерцозен дял и маршообразен финал — съответстващи на класическия симфоничен цикъл. Но принципът на еднотемността налага трансформацията на главната тема в различните части съобразно характера и жанра на частта. В ла мажорния концерт на Лист лиричната главна тема от първия епизод претърпява ред изменения, докато във финала маршовата ѝ трансформация бележи най-голям контраст в развитието на музикалния материал.

По този начин единството между частите на концерта е постигнато блестящо.

ШАНДОР ФАЛВАЙ (роден през 1949 год.) е един от най-добрите млади унгарски пианисти. Завършва академията „Ференц Лист“ и специализира в Москва (1972, 1973 год). От 1973 год. е доцент при Будапещенската академия. Същата година спечелва втора награда от конкурса на Унгарското радио. Концертирал е в СССР, ГДР, ГФР, Швейцария, Франция, Япония. За заслугите му в областта на изкуството през 1975 год. е удостоен с голямата награда „Лист“. Предстоят му гастроли в САЩ през май тази година.

В творчеството на И. С. БАХ (1685 — 1750) инструменталните концерти заемат значително място. По времето на Бах концертът като форма е бил още в твърде ранен стадий на развитие. Роден полифоник и новатор, Бах не се задоволява с диалозите между оркестър и солист при Вивалди, а влията умело двете партии една в друга.

Докато концертите за соло цигулка са били преработвани по-късно и за други инструменти (най-вече пиано), двойният концерт е достигнал до нас в оригинал. Още в началното встъпление на този концерт двете цигулки се вплитат в оркестъра с канон в квинта. Появата на новата тема — соловият епизод — е с контрапункт в октава. Вторият и третият оркестров дял са кратки, след което соловият дял на двете цигулки е един чудесен дует на взаимно привличащи се и съпоставящи се инструменти. Една от най-поетичните страници на Баховото тоново изкуство е бавната част. Тя представлява красив диалог между двата солиращи инструмента. Двете цигулки се следват една друга, разменят си темите и се допълват взаимно чрез изискани фигурации. Красивата мелодия на тази част е в тон с вътрешната красота на Баховата музика, с изразната ѝ простота и душевната дълбочина. Финалът на концерта е изпълнен с драматизъм, макар и два странични мотива да успокояват донякъде общата атмосфера на частта. Оркестър и солисти в тази част са мотивно свързани в една компактна маса.

АНТОНИН ДВОРЖАК (1841—1904) е не само ярък представител на чешката национална школа, но и композитор, който приживе си е завоювал световна слава. Това се дължи както на прекрасната му музика, така и на времето, в което твори. Преситен от патоса и величието на музиката на Вагнер, музикалният свят се обръща с жив интерес към национално определен стил на Дворжак. Чийто извор на вдъхновение е славяноският фолклор.

Симфония № 9 — „Из новия свят“ е писана в 1893 год. в Америка. По идейно-образно съдържание и съвършенство на формата тя е шедьовър в европейската симфонична музика на 19 век. Темите на симфонията са създадени в духа на американския негърски фолклор. Тя представлява класически четиричастен цикъл, чието единство се обуславя от провеждането на темата от първа част във всички останали части. Започва с бавно въведение, в което прозира екзотичен оттенък. Главната тема на първа част има призивен характер. Втората тема има два елемента: фолклорен и лиричен. Разработката съдържа развитието на главната и елемент от втора тема. Втората част пресъздава впечатления на композитора от гомелата „Песен за Хиавата“ от Л. Фелоу (древна легенда). Написана е в сложна триделна форма с контрастна средна част. Издържана е в повествователен елегичен тон. Особено красиво и задушевно звучи темата на английския рог от първия дял, която в средния дял се явява в съчетание с главната тема на симфонията от първа част. Скерцото по форма напомня рондообразна структура. То има танцов характер — вплетени са своеобразни ритми и интонации от индианския фолклор. И тук също се появява главната тема от първа част, но силно изменена под влияние на жанра.

Финалът на симфонията има обобщаващ характер — написан в сонатна форма, той напомня образите и настроенията на първата част, но трансформирани в поетично-спокойната атмосфера на втора част. Синтетичната кода провежда темите от всички части на симфонията едновременно, като доминираща роля играе темата от първата част, която се утвърждава като основен образ на симфонията.

